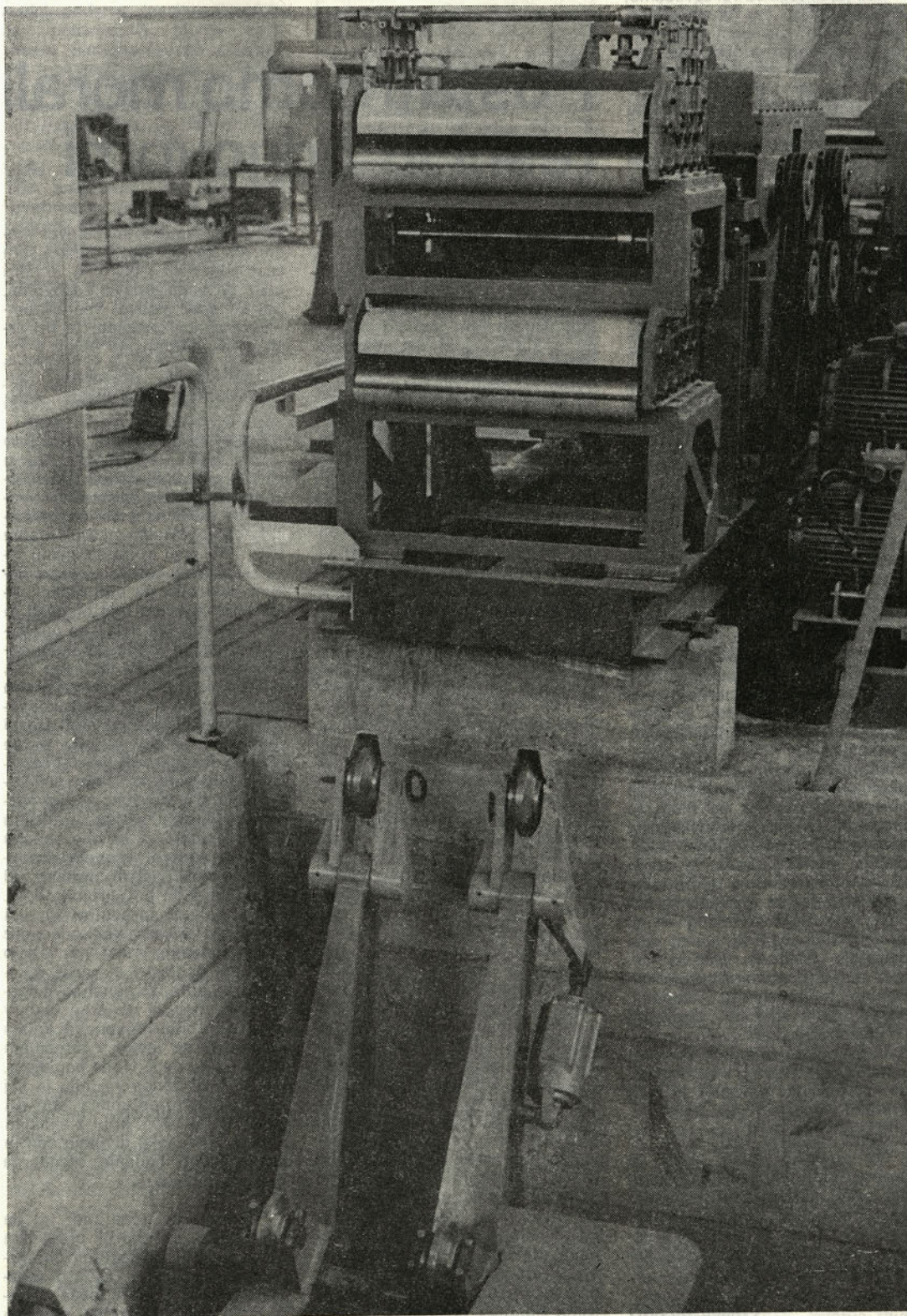

aluminij

Glasilo delovne organizacije Tovarna glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo

Izparilniki

Montaža uvožene opreme za linijo Expandal za proizvodnjo izparilnikov poteka po planu za elektro in strojna dela. To pomeni, da bo montaža zaključena do 5. julija 1982. S tem datumom pa je predviden tudi začetek poizkusnega zagona za posamezne sklope linij, kakor tudi celotne linije, vendar brez materiala. Za preizkus linije z materialom pa obstajajo še nekateri problemi, predvsem okrog plina in plinske postaje, ki pa jih bomo poskušali čimprej rešiti.

Razen linije Expandal pa imamo še nekaj domače opreme, ki ni montirana ali do konca predelana, toda tudi to bomo poskušali rešiti v najkrajšem času. Prav tako je še nekaj odprtih problemov pri tehnologiji in sicer pri osvajanju sitotiska, kar pa zaenkrat rešujemo sproti.

Branko HOLC

Del linije za izdelavo izparilcev

Pred pomembnima praznikoma

Kot vsako leto, bomo tudi letošnje praznovanje dveh naših pomembnih praznikov — 4. julij dan borca ter 22. julij, dan vstaje slovenskega naroda proslavili kar se da na dostojen in svečan način.

Kako hitro minevajo leta! Letos namreč že mineva kar celih enainštirideset let, ko nas je okupator s svojo zasedbo že na samem začetku hotel na vsak način pokoriti, da bi mu služili kot ponižni hlapič in sluge, vendar mu to — razen nekaterih izjem ni uspelo. Takratna KPJ, na čelu s tovarišem TITOM, ni o tem sploh želela slišati, ampak je takoj sklenila, da se je treba tako zunanjemu sovražniku kot domačim izdajalcem takoj postaviti po robu in dokazati svojo privrženost KPJ in tovarišu Titu. Takrat pred mnogimi leti ni bilo niti najmanj lahko urediti notranjih razmer med narodi Jugoslavije, saj vsi dobro vemo, kakšne so bile takratne razmere. Priznana je bila le kraljevina Srbov — Hrvatov in Slovencev, za vse ostalo ni veljalo nobeno pravilo in noben zakon, ki bi jih enotil z ostalimi tremimi. Vendar pa je že vse dotedanje delo KPJ bilo med narodi tako občutno in opazno, da nihče ni več dvomil, da je le KPJ na čelu s tovarišem Titom tista, ki se bo sovražniku, skupaj z narodom, uspešno uprla in se borila za svojo svobodo. Ves narod je masovno in odločno sledil pozivom KPJ in tovariša Tita.

Praznik dneva borca kot tudi praznik vstaje slovenskega naroda pomenita za vse nas danes nenehno ustvarjanje in izgradnjo našega samoupravnega socialističnega sistema, kar smo si priborili po štiriletni težki in neizprosni krvavi borbi v razmerah, v kakršnih se ni bojevala oziroma vojskovala niti ena armada na svetu. Čeprav smo pričeli upor in vstajo skoraj brez vsakega orožja, pa je bila najmočnejše orožje trdna volja in odločnost, da sledimo pozivom in nalogam KPJ in tovariša Tita. Res je, da so dogodki izpred enainštiridesetih let že odmaknjeni, pa so še vendar vedno živi in ob vsakem našem koraku pričujoči v nenehnem svetovnem procesu, vsebolj polnem vsakdanjih konfliktnih situacij. Vedno težji in nenehni spopadi na raznih kontinentih, katerim smo priča sleherni dan, nas še bolj spominjajo na našo krvavo priborjeno svobodo — na našo težko preteklost.

Letos bomo torej že drugič praznovali naša dva praznika brez tovariša Tita, s katerim smo tako v vojni kot tudi po njej gradili našo socialistično državo, ki

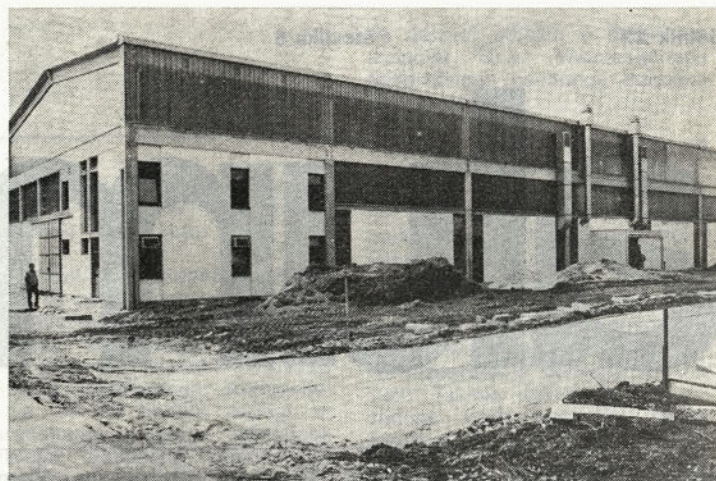
je zrastle iz mnoge prelite krvi naših borcev in vseh, ki so morali dati svoja življenja v raznih koncentracijskih taboriščih smrti, kjer so padali pod streli sovražnikovih pušk ali nožev in bajonetov.

Res je, in tega se vsi zavedamo, da se tudi pri nas doma soočamo s težkimi vsakdanjimi problemi in težavami na prav vseh področjih, toda prepričani smo v tisto, za kar smo se borili, in prav zato nikoli ne bomo skrenili s Titove poti. Nikoli ne bomo in ne smemo pozabiti na to, da smo bili vedno Titovi in da je bil prav Tito vedno in za vedno naš. Tako bomo torej tudi letošnje praznovanje dneva borca in dneva vstaje počastili s svojim delom, pri tem pa nikoli ne bomo pozabili na naše žrtve, ki so dale svoja dragocena življenja za to, kar danes imamo. Iztirili nas ne bodo in nas ne smejo tudi dogodki na Kosovem, kjer sovražnik ne miruje in iridentisti nenehno rovarijo. Z vsemi silami se bomo uprli takim poizkusom in verno dokazali, da nikomur ne dovolimo blatiti naše socialistične samoupravne in Titove Jugoslavije, v kateri tudi prebivalci te pokrajine živijo enakopravno z vsemi ostalimi. Žal pa ne zjajo ceniti in tako vsebolj nasedajo sovražnim parolam in zahtevajo nekaj, kar se ne more in se ne sme ter se tudi ne bo nikoli zgodilo, kajti bratstvo in enotnost naših narodov, ki je bila kovana že pred vojno in izvojevana v sami NOB, ne bo porušena, najmanj od tistih, ki jim ni pri srcu naša notranja ureditev in enotnost narodov in narodnosti Jugoslavije.

Ob dnevu borca in dneva vstaje slovenskega naroda pa ne smemo biti krivični do tistih, ki so padli za našo neodvisno in neuvrščeno socialistično Jugoslavijo, ampak moramo s svojim vsakdanjim delom na teh toriščih dokazati, da ne pozablamo na čase, v katerih so mnogi dajali svoja dragocena življenja za našo današnjo ureditev. Čeprav se, kot sem že poudaril, vsak dan borimo z nenehnimi težavami, pa še to ne sme biti vzrok, da bi praznovanje teh dveh pomembnih praznikov zatemnili nekateri kritizerji, ki skušajo na svoj način prikazovati današnji in tudi pretekli čas z mnogimi nesoglasji.

Ob prazniku dneva borca in dneva vstaje slovenskega naroda, prav iskrene čestitke vsem še preživelim borcem, vsem ostalim skupaj z njimi pa prijetno praznovanje dveh tako pomembnih praznikov!

France MEŠKO

Dvorana za proizvodnjo izparilcev

Postati bomo morali resni in odgovorni

Vsebolj zaostren gospodarski položaj tako v naši državi kot tudi v naši delovni organizaciji brez dvoma zahteva tudi od slehernega izmed nas, da se vlikobolj angažira pri svojem delu in da s koriščenjem še nekaterih notranjih skritih rezerv pomaga ublažiti stanje, v katerem smo se poleg mnogih delovnih organizacij znašli tudi mi. Odveč bi bilo navajati vse tisto, kar sleherni dan vidimo in slišimo prek naših malih ekranov in ostalih informativnih sredstev, ker je s tem seznanjena pretežna večina naših ljudi. Vsekakor pa še vedno obstajajo tudi taki, ki določeni zadevi ne morejo razumeti in zato tudi predvsem zaradi tega prihaja pri vsakdanjem delu v DO in TOZD do nekaterih zadev, ki delavce nekako begajo, kot temu pravimo.

V času od 11. 6. do 17. 6. 1982 so bili v TOZD Tovarna glinice zbori delovnih ljudi na katerih so poleg rednih običajnih točk dnevnega reda obravnavali samoupravne sporazume o urejanju medsebojnih razmerij pri ustvarjanju, pridobivanju in razporejanju skupnega prihodka s tovarno dušika Ruše (nekovine Ruše) in ostalimi podpisniki, tovarno Rade Končar, elektroelementi, TOZD elektroporcelan Novi Sad ter Donit Medvode, TOZD Kemoistik Kamnik. Nadalje so na zborih razpravljali in potrjevali varnostno politično oceno za leto 1981, s katero so se predhodno v celoti povsem seznanili in končno so se seznanili s sklepom Skupščine občine Ptuj o uvedbi začasnega ukrepa družbenega varstva. Prav ta točka je dala največ razprave, saj se okrog SaS ni bilo kaj posebnega dogovarjati, saj so vsi enako koristni za obe strani. Pri razpravi o varnosti in politični oceni za leto 1981 pa so nekateri delavci imeli določene pripombe in zavzeli so določena stališča, ki se morajo poudariti naprej merodajnim organom v nadaljnje odločanje oziroma odpravo nekaterih spornih

zadev, za katere so delavci menili, da se morajo v čimkrajšem času odpraviti oziroma urediti tako, da bodo delavci zadovoljni. Ker so prav gotovo vse pripombe ter podani predlogi že pri zadolženih službah, se bomo o rezultatih seznanili že v prihodnji številki glasila. Predloženo varnostno in politično oceno so vsi potrdili.

Precej več razprave pa je bilo okrog točke, ki je govorila o uvedbi začasnega ukrepa družbenega varstva za našo DO oziroma vse TOZD, saj so mnogi menili, da je krivična in pri vsem tem odločanju in sprejemanju niso upoštevali težkih pogojev dela v elektrolizi pa tudi glinici. Tisti, ki so o vsem tem odločali in tudi sprejeli tak sklep so pozabili, da stari in mnogi že bolni delajo po več kot 30 let v tej DO, in da delajo danes na zastarelih strojih, ki jih je treba vsakodnevno in nenehno obnavljati (razni remontni in podobno), da bi se nekako dosegli bolj ugodni rezultati poslovanja in s tem tudi rasti dohodka. Čeprav se zavedamo sedanega stanja v našem gospodarstvu, pa bi bilo vseeno potrebno poprej resneje premisliti o takih ostrih ukrepih, ki sedaj samo še bolj hromijo delo. Mnogi delavci so postavljali tudi vprašanja in zahtevali odgovore od merodajnih, zakaj ne veljajo družbeni dogovori in razne resolucije za tiste, ki nenehno dvigajo cene, čeprav je prav tako v resoluciji bilo rečeno za koliko procentov se lahko v letošnjem letu zvišajo cene. Toda pogledjmo, kje smo že danes v juniju in kaj vse bo sledilo do konca leta! Ali tukaj res ni takih, ki bi z enakimi ukrepi zavrl tako divjanje cen in vsakodnevno padanje standarda našega delavca.

Poudariti je treba tudi to, da so delavci na zborih predvsem po določenih konkretnih obrazložitvah direktorja TOZD o sedanem stanju podprli naša prizadevanja za čimhitrejšo odpravo

Spremembe in dopolnitve SaS o skupnih osnovah in merilih za delitev OD delavcev

Ze nekajkrat se je pokazalo, da je bilo vzdušje pred referendumom negotovo. Prenekateri delavci so postavljali vprašanje: »Češ, stvari bo potrebno sprejeti na referendumu, ne ve pa se, ali bo referendum sploh uspel?« Odgovor na vprašanje za takšno stanje v naši DO je iskati v premajhni obveščenosti delavcev. Da do takšnega nepoznavanja posameznih sprememb določil samoupravnih aktov pred referendumom v bodoče ne bi prihajalo, smo se odločili, da vam že sedaj podamo kratko obrazložitev posameznih členov sprememb Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela in Delovni skupnosti skupnih služb.

Po sklepu delavskega sveta TGA smo zbrali vse pobude za spremembo pričujočih aktov. V osnutek smo uvrstili spremembe 58. člena, ki ureja osnove za osebni dohodek direktorjev in delavcev s posebnimi pooblastili, kakor ga je pripravila Kadrovska socialna služba. S spremembami bi dosegli, da pri vrednosti poslovnega sklada ne bi upoštevali inflacijsko povečanje letega, ampak samo resnično.

Člen 64. in 65. govori o dohodkovni meri in o čistem dohodku. Dohodkovna mera je pripomoček za izračun mase sredstev za osebne dohodke. Ta dohodkovna mera se sedaj ne uporablja, ker se uporabljajo določil-

la Družbenega dogovora o delitvi sredstev za osebne dohodke. V primeru, da določil Družbenega dogovora ne bi bilo, bi se uporabljala ta formula.

Sprememba je v tem, da se v imenovalec namesto planirani, vnese normalni čisti dohodek, to pa iz razloga, ker planirani čisti dohodek ne prikazuje realne vrednosti.

V 81. členu je predlagana sprememba tekstualnega dela, ki določa področja ugotavljanja prispevka delavca k delu ter k rezultatom dela in poslovanju s tem, da dosedanji tekst določa le osnovo za obračun dodatkov in nadomestil. S predlagano spremembo 81. člena pa je opredeljena osnova za obračun osebne dohodke, ki ga predvideva 14. in 117. člen tako, da je opredeljeni mesečno ugotovljeni prispevek delavcev k delu, ter rezultatom dela.

V 92., 93., 94., 95. in 96. členu gre za preciziranje osnove za izračun dodatkov in poenotenja besedila v vseh členih.

Na področju ureditve nadomestil za delo na dan praznika je prihajalo večkrat do sporov, zato smo to področje podrobneje opredelili. Posebej je bilo sporno, kateri je dan tedenskega počitka za delavce v izmenih in za kateri dan se obračunajo nadomestila za praznik.

Nadomestilo osebne dohodke gre delavcem za praznične dni (državni in republiški), ko se ne dela. Delavci, ki so na dan

prenosljivega praznika prosti, se to nadomestilo ne obračuna, v kolikor je to njihov dan tedenskega počitka. Za delavce v dnevni izmeni se ve, da je dan tedenskega počitka nedelja, pri delavcih v ostalih izmenah, pa je to drugi dan, ki je po razporedu izmen označen kot prost. Če delavec na dan državnih praznikov SFRJ in SRS dela, mu gre akontacija osebne dohodke za opravljeno delo, nadomestilo osebne dohodke v višini akontacije in dodatek v višini 50 % od ocene vrednosti del in nalog za živo delo za polni delovni čas. Dodatek za delo na dan praznika in nedeljski dodatek pa se med seboj izključujeta.

Sedanja ureditev dodatkov za delo v težkih razmerjih je pomajnkajljiva. Zato predlagamo kompletno ureditev.

Člen 98 a smo nadomestili z novim besedilom v tem smislu, da dobijo delavci, ki delajo občasno v izredno težavnih razmerah (visoke temperature, nizek tlak), dodatek v višini 10 % od akontacije osebne dohodke za dan. Ti dodatki se določijo mesečno, za povprečno število dni na podlagi podatkov hidrometeorološkega zavoda SRS za obdobje 1951 do 1981. Do tega datuma so upravičeni delavci, kjer

so toplotne obremenitve z 1,2 točki in več, kot to določa 42. člen tabele b sporazuma. Ne morejo pa dobiti tega dodatka delavci, kjer takšne spremembe nastopajo občasno v sezoni (npr. kurjači).

Poudarjamo, da so ta določila šele osnutek in se bodo dokončno oblikovala v javni razpravi.

Pripravili smo tudi spremembo 141. člena, ki opredeljuje regres za dopust. Do regresa naj bi bili upravičeni tudi delavci, ki so v tekočem letu upokojeni, so umrli (imajo polno priznani regres) oz. so odšli v JLA (pripada jim sorazmerni del regresa glede na čas zaposlitve pred odhodom).

142. čl. 3. odstavek smo spremenili v tem smislu, da bi se jubilejna nagrada izplačala v mesecu, ko delavec dopolni jubilejno leto. Namen nagrade torej je, da delavcu ob dopolnitvi delovnega jubileja izplačamo nagrado v višini, kot to določa 1. odstavek 142. čl. tega sporazuma.

Upamo, da bo ta kratka obrazložitev posameznih členov sprememb samoupravnega sporazuma pripomogla k pozitivnejšemu odločanju na referendumu, ki bo razpisan proti koncu leta in da bo spodbudila ustvarjalno javno razpravo. J. H.

25. MAJ — PRAZNIK MLADIH

25. maj — dan mladosti — se je začel pred mnogimi leti, takrat ko ga je predsednik SFRJ Josip Broz Tito, podaril nam mladim naj bo ta dan DAN MLADOSTI cele Jugoslavije. Ob tem praznovanju dneva mladosti, ki ga že drugo leto praznujemo brez predsednika in našega velikega očeta vseh Jugoslovancev, tovariša TITA, vendar s TITOM vedno v srcih, smo svečano in dostojanstveno proslavili tudi v ptujski občini. Štefeta mladosti, ki jo je po vsej naši domovini nosilo veliko mladih rok, z obljubo MI SMO TITTOVI, TITO JE NAŠ, je priča, kako mladina spoštuje in ceni svojega velikega učitelja in najdražjega prijatelja TITA. Svečano je bilo tudi ob njegovi 90-letnici rojstva, ki jo že dve leti praznujemo brez njega, vendar z njim v srcih.

Dobro se spomnimo, kako je ob neki priložnosti spregovoril o mladem rodu, dejal je: »Moč je v našem mladem rodu, ki je pridobitve revolucije rade volje sprejel za svoje in ki ve, da ima za seboj daljše obdobje dela in življenja v svobodi in miru kot katerikoli prejšnji rod na teh tleh Jugoslavije.«

Kot sem že zgoraj omenil, smo dan mladosti, rojstvo tova-

riša Tita in leto kongresov, 9. kongresa slovenskih komunistov in priprave na 12. kongres Zveze komunistov Jugoslavije ter 11. kongres Zveze socialistične mladine Slovenije, tudi svečano proslavili v ptujski občini. Proslava je bila 25. maja ob 10. uri v kasarni Dušan Kveder-Tomaž Ptuj. Takrat je predsednik OK ZSMS Ptuj Igor Galič spregovoril o delu in življenju našega najdražjega očeta in velikega prijatelja mladih, tovariša TITA. Ob priložnosti so tudi podelili priznanje mladinskim aktivistom, mentorjem OO ZSMS ter mladim, ki redno obveščajo našo širšo javnost. Tako je vodja centra za obveščanje in propagando tov. Jana Hvalec podelila priznanje mladim novinarjem za uspešno sodelovanje in dosežene uspehe pri delu z Občinsko konferenco ZSMS Ptuj. Tega priznanja je bil deležen tudi naš delavec iz TOZD Tovarna glinice.

Ob zaključku proslave smo si zadali nalogo, hoditi po Titovi poti, po poti, ki nam jo je začrtal naš veliki prijatelj, učitelj in oče vseh narodov naše Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Srečko Širovnik

sedanjih naših slabosti in težav, vendar pa so menili, da bi to moralo veljati za prav vse, ne le delavce, kajti mnogi so trdno prepričani, da taki rigorozni ukrepi ne veljajo za vse enako, niti ne dajejo prav nobenega jamstva, da se bo stanje uredilo. Mnogi delavci so prav tako odločno poudarjali, da v takih primerih ni govora o odločanju delavca pri delitvi tistega, kar je ustvaril, ampak da mu to deli nekdo drugi. Še in še bi lahko govorili o razpravah na zborih delovnih ljudi v TOZD Tovarna glinice — mislim pa, da imajo tudi v ostalih TOZD delavci povsem enako stališče in mnenja. Ponovno poudarjam, da so delavci razumeli stanje v kakršnem se nahajamo tako pri nas kot tudi drugod, vendar samo taki ukrepi sedanjega stanja ne bodo uredili.

Zavedamo se, da nas v naslednjem obdobju čakajo še mnoge, morda celo težje naloge in velika odgovornost, vendar pa je treba pri vsem poudariti tudi to, da naši delavci pri taki zastareli tehnologiji in poleg mnogih ukrepov ne morejo kaj več dati od sebe, pa če pridejo kakršnikoli ukrepi. Poudariti moram, kar sem delno že omenil, da je direktor TOZD Tovarna glinice na zborih delovnih ljudi v glinici de-

lavce seznanil z vsemi predstojecimi ukrepi in nalogami in pri tem poudaril, da bo potrebno zaganje slehernega izmed nas, da stanje ublažimo, če ga že povsem ne moremo rešiti oz. odpraviti. Razni novi predpisi, ki so že v veljavi ali pa še bodo v naslednjem obdobju, so v sedanjem trenutku nujni — žal pa bodo brez dvoma precej prizadeli tudi nas in bo stanje v prihodnje precej zahtevno in odgovorno, vendar pa kot je bilo poudarjeno, pri vsem ne smemo delati nobene panike, ampak se še z večjo odgovornostjo in zavestjo lotimo nalog, ki so pred nami.

Ob koncu pa še enkrat poudarjam to, da so delavci na zborih določene zadeve povsem razumeli in jih tudi podprli, vendar s poudarkom, da se v take akcije vključijo vsi, od delovne organizacije, krajevne skupnosti, kot tudi občine in republike, ker bomo le tako lahko govorili o porazdelitvi bremena, ki ga moramo čimprej odložiti, vendar pa ne na ramena samo delovnih organizacij oz. TOZD, ki v sedanjih razmerah tudi niso več sposobne nositi takih bremen, kar pa bodo pokazale še razprave v prihodnosti, ko se bo razpravljalo o mnogih težavah in problemih! France MEŠKO

Ali enako mislimo o vedenju pri delu in o disciplinskih ukrepih?

V vsaki delovni organizaciji, tako tudi v naši, se veliko sliši, govori in razpravlja o disciplini in zavesti zaposlenih. Skoraj vsakdo je že slišal ali govoril o tem, da je delovna disciplina slaba ter da je delovna zavest na nizki ravni. To je posplošena trditev, saj se nismo poglobili vprašanju ali to velja za vse delavce oz. ali med posameznimi skupinami delavcev obstajajo kakšne bistvene razlike. Zato sem se odločila, da v okviru svoje diplomske raziskave ugotovim ali med posameznimi skupinami delavcev obstajajo razlike tako v zaznavanju (kako nekaj vidim in spoznam) kot o osebnem vrednotenju. Vsi ljudje iste stvari namreč ne vidijo in ne zaznavajo enako. Na zaznavanje vpliva veliko osebnih dejavnikov — dejavnikov okolja. Tudi osebno vrednotenje se razlikuje od posameznika do posameznika. Določen predmet ali situacija je lahko za nekoga zelo pomembna in ji zato predpisuje večjo vrednost kot nekdo drugi. Obstajajo sicer določene zakonitosti pri zaznavanju in vrednotenju, ki so značilne za večino ljudi, a zaradi razlik v okolju in osebnosti sami prihajajo do razlik v zaznavanju in vrednotenju.

V raziskavi sem se omejila na naslednja tri vprašanja:

1. Ali med posameznimi skupinami delavcev obstajajo pomembne razlike v zaznavanju

dejavnikov, ki najbolj — najmanj moteče vplivajo na proizvodnjo?

2. Ali med posameznimi skupinami delavcev obstajajo pomembne razlike v pogostosti pojavljanja oblik vedenja, ki moteče vplivajo na proizvodnjo?

3. Ali med posameznimi skupinami delavcev obstajajo pomembne razlike v vrednotenju nekaterih kršitev delovnih obveznosti (v psihološki terminologiji gre za socialne norme)?

Sodelovalo je 83 delavcev iz TOZD Proizvodnja aluminija. Razdeljeni so bili v naslednje skupine:

- preddelavci — ostali delavci
- dopoldanski delavci — izmenski delavci
- delavci hale A — delavci hale B
- delavci s krajšim stažem — delavci z daljšim stažem
- kršilci delovnih obveznosti — nekršilci

Rezultati kažejo, da med primerjalnimi skupinami delavcev ni nobenih pomembnih razlik niti v zaznavanju, niti v vrednotenju. Vsi delavci trdijo, da so stare obrabljene peči, dim, prah, vročina ter premajhno število delavcev tisti dejavniki, ki najbolj motijo proizvodnjo. Prav tako med njimi ni razlik v mnenju o tem, katere kršitve delov-

nih obveznosti se najbolj — najmanj pogosto pojavljajo. Tudi v tem, katere kršitve delovnih obveznosti so težje in katere lažje med delavci različnih skupin ni pomembnih razlik.

Najpomembnejša ugotovitev te raziskave je ta, da med posameznimi skupinami delavcev, predvsem med preddelavci in ostalimi delavci, ki se razlikujejo v stopnji odgovornosti, ni pomembnih razlik niti v zaznavanju niti v vrednotenju dejavnikov proizvodnje in kršitev delovnih obveznosti. Preddelavci — delavci imajo enako mišljenje o tem, kateri dejavniki so tisti, ki moteče vplivajo na proizvodnjo, kako pogoste so moteče oblike vedenja, kakšno vrednost ter s tem pomen imajo posamezne kršitve delovnih obveznosti. Pa vendar se ti dve skupini vsaj formalno razlikujeta po stopnji odgovornosti — moči vplivanja. Preddelavci sprejemajo druga zahtevnejša dela in s tem večjo odgovornost za proizvodnjo — disciplino. Za to tudi prejema višje osebne dohodke. Mišljenje o vedenju pri delu in vplivu posameznika na proizvodni proces pa imajo enako kot ostali delavci.

Tako imamo na eni strani enako mišljenje preddelavcev in ostalih delavcev, na drugi strani pa nenehne probleme z disciplino. Ampak kako me naj neko opozarja na napake pri mojem delu ter me zanje celo

kaznuje, če misli enako kot jaz? Temu bi poenostavljeno lahko rekli nizka delovna zavest preddelavcev ter z njo povezan, majhen vpliv na ostale delavce ter s tem razmišljanje zaključili, vendar pa se takoj pojavita dve vprašanji. Kdo so delavci, ki opravljajo delo preddelavca in po kakšnih kriterijih so bili izbrani? Ali so bili razporejeni res tisti, ki so pripravljeni sprejeti večjo odgovornost in se vesti v skladu z njo?

Ugotovitve raziskave nas opozarjajo na to, da je potrebno posvetiti preddelavcem večjo pozornost. Na delo preddelavcev je treba sprejeti takšne delavce, ki so najboljši, vestni, ki se zavedajo dolžnosti in pravic in ki znajo delati v skupini, jo pravilno motivirati ter usmerjati. Določiti in definirati je treba kriterije za selekcioniranje preddelavcev. Seveda se je v prihodnosti teh kriterijev potrebno dosledno držati. S psihološkega vidika bi bilo treba uvesti ocenjevanje kandidatov po ustreznih ocenjevalnih lestvicah, v katerih bi bila zajeta vprašanja o zmožnostih, vedenju pri delu ter druga ustrezna vprašanja. Za delavce, ki že ali še bodo opravljali dela preddelavcev bi bilo potrebno uvesti sistem strokovnega usposabljanja. Ta bi zajemal poglavja, kot so medsebojni odnosi, vodenju skupine, vloge v skupini, cilji skupine in druga poglavja. A. B.

RAČUNALNIK — NAŠ HLAPEC

Zgodovinski razvoj računalnikov

Razvoju računalnikov je prispevalo svoj delež veliko genialnih ljudi iz najrazličnejših področij znanosti in tehnike. Prve korake razvoja računalništva je potrebno iskati v nastanku pisav in prvih računal. Neposredni razvoj pa se je nedvomno sprožil z odkritjem tiskarstva leta 1447 (Gutenberg).

Prvi stroj za seštevanje in odštevanje je skonstruiral francoski matematik Pascal okoli leta 1640. Trideset let kasneje leta 1671 je Pascalov stroj nemški matematik in mehanik Leibnitz izpopolnil in mu dodal možnost množenja in deljenja. Kontrola strojev tekstilne industrije v 18. stoletju pa privede do iznajdbe luknjanih kartic in papirnih trakov.

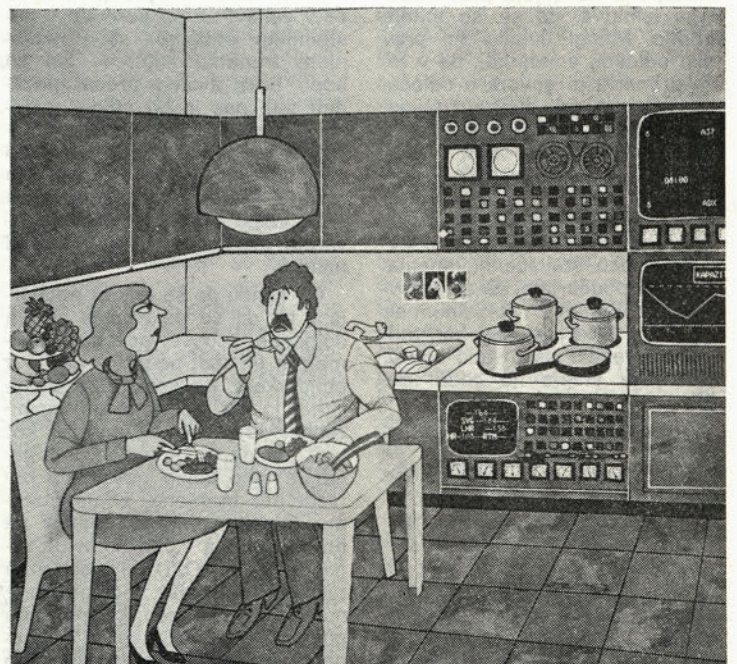
Velik korak naprej pa je v razvoju računalništva predstavljal dodatek angleškega znanstvenika in misleca Charlesa Babbaya v začetku prejšnjega stoletja, ki je stroju s številnimi matematičnimi operacijami (seštevanje, odštevanje, množenje, deljenje) dodal še spominski del, kamor je lahko shranil navodila za izva-

nje operacij (programi), in tiskalnik na izhodu (pisani rezultati). Takratna tehnologija, ki ni zmogla tako napredne ideje, je povzročila, da je Babbay-ov stroj ostal le nedokončana želja.

Prve mehanografske stroje je izdelal Holenith v letih 1880 do 1890, s pomočjo katerih so leta 1890 obdelali podatke ljudskega štetja. Oblikovana je bila tudi kartonska kartica v sedanji obliki. Holenith je začel te stroje izdelovati serijsko. Leta 1924 pa je iz njegovega podjetja nastala firma IBM.

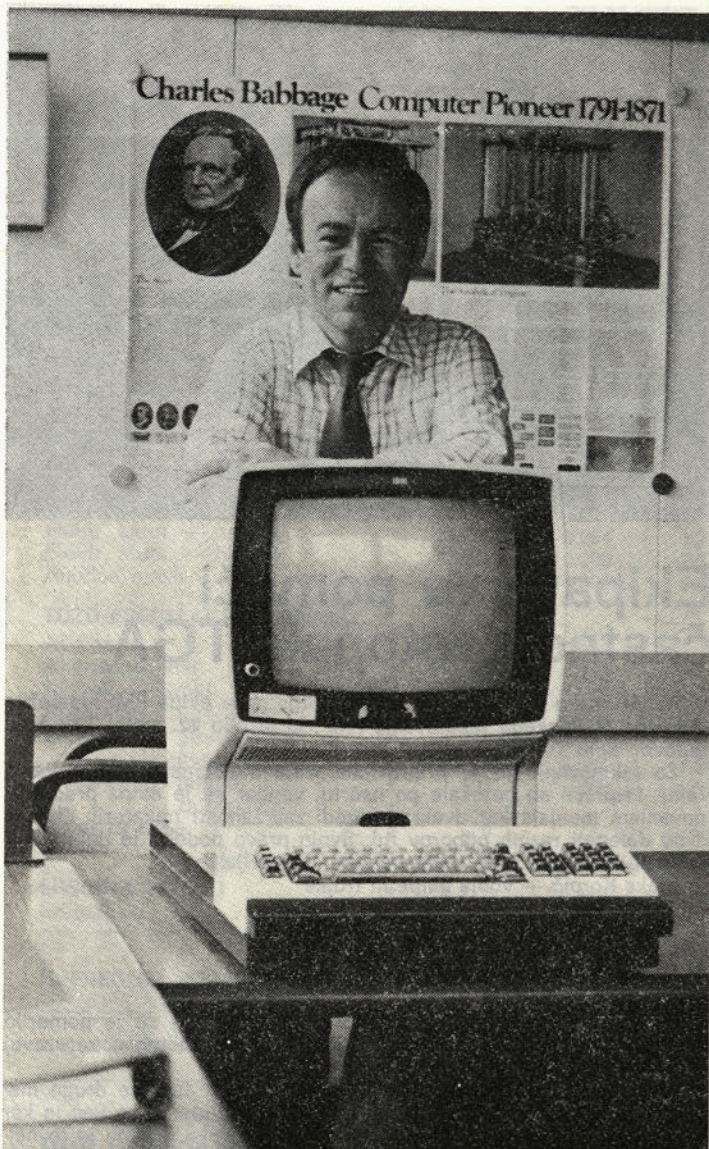
Na ameriški univerzi Haward so naznanjali elektromehanski kalkulator Mark I. in ga leta 1944 tudi dokončno razvili. Prvi elektronski računalnik pa so izdelali leta 1946 na Pensilvanski univerzi. To je bil ENIAC. Namenjen je bil ameriški vojski za izdelavo balističnih tabel.

Prvi računalniki so bili velikih dimenzij, a v primerjavi z današnjimi izredno malih zmogljivosti. Tako ENIAC sploh ni poznal notranjega pomnilnika, pa so bile njegove dimenzije ogromne (dol-

Računalnik moje mame kuha boljše

Terminal, v ozadju pionir računa'ništva Babbage

žine 17 metrov, širina pa 10 metrov). Vgrajenih je imel okoli 18.000 elektronskih cevi in je bil zelo nezanesljiv.

Razvoj računalniške tehnike pa je šel v korak z razvojem tehničnih dosežkov in je nezadržano napredoval. Namesto nepreglednega programiranja s številkami, so uvedli simbole za posamezne ukaze, ki jih piše program v računalniku najprej prevede v simbole, ki so razumljivi za delo računalnika. To pa pomeni razvoj prvih programskih jezikov (FORTRAN — 1956).

Uvedba krmilnih — kontrolnih programov pa pomeni nadaljnjo pomoč uporabniku računalnika.

Posebno revolucijo računalniške tehnike pomeni uvedba polvodniške tehnologije (transistorjev), kar pomeni izredno zmanjšanje velikosti računalnikov in neprimerno večjo natančnost in temperaturno neodvisnost. Do leta 1963 so bili v glavnem računalniki koriščeni v tehničnih smereh industrije in izobraževanja, tega leta pa je ameriška vladna administracija zahtevala uvedbo računalnika v administraciji.

Naslednjo stopnjo v razvoju računalništva pa predstavlja uvedba integriranih vezi leta 1970. Nedvomno je, da je razvoj računalništva še vedno v izred-

nem tempu, saj so novosti na tem področju že skoraj vsakdnevna. Teži se k čim večjim pomnilnikom, čim manjšim dimenzij, hitrih pristopov, posebno tistim delom računalnika, ki so zaenkrat še precej podprti z mehaniko delovanja. Tako nap. firma IBM pripravlja tiskalnik, ki piše s pomočjo laserja in ima v primeru z današnjimi tiskalniki fantastične hitrosti pisanja, (dosedaj jih merimo z vrsticamj na minuto, pri laserskem tiskalniku pa v tisočih straneh v minuti).

Tendenca razvoja računalništva pa se zadnje čase premika s področja opreme (HARDWARE) na programsko področje (SOFTWARE).

Računalnik je vsekakor najučinkovitejše sredstvo za obdelavo podatkov. Neumljive hitrosti elektronskih računalnikov in možnosti njihove uporabe človeku, da v kratkem času prebrodi ogromen prepad med napredkom tehnike in zaostalostjo administracije. Uvedba računalnikov omogoča človeku učinkoviteje izražati svojo inteligenco. Računalnik se danes uporablja, na vseh področjih dela. Obdelava podatkov je izredno pomembna gospodarska dejavnost, saj je ob koncu 20. stoletja postala najpomembnejša uporabna in ustvarjalna dejavnost človeškega rodu.

Sociologi napovedujejo revolucionarne spremembe v človeški družbi, ko bo razpolagala z ogromno računalniki. Jasno je, da mora biti ta siloviti razmah računalništva povezan z raztočimj potrebami po šolanju in vzgoji kadrov.

Osnova za uporabo računalnika (Komerzialna) je poslovanje administracije. Uporabnost je možno oceniti z oz. na različne kriterije, vendar je najpomembnejši povečana produktivnost. (Toda računalnik ne bo delal namesto nas, temveč le pomagal).

Hkrati s produktivnostjo pa se pojavijo tudi potrebe po uvedbi sodobnejših delovnih in organizacijskih metod.

Pojem uporabnosti računalnika pa v precejšnji meri vključuje njegovo programsko knjižnico, v katero so prispevali uporabniki računalnikov programe, s katerimi je mogoče rešiti različne pro-

bleme. Zmeraj so prisotne zahteve po novih dodatnih programih, za katere pa mora biti razčiščen tudi organizacijski proces. Vse to zahteva ustrezno grupo strokovnjakov, kar pa je nedvomno problem vseh računskih centrov.

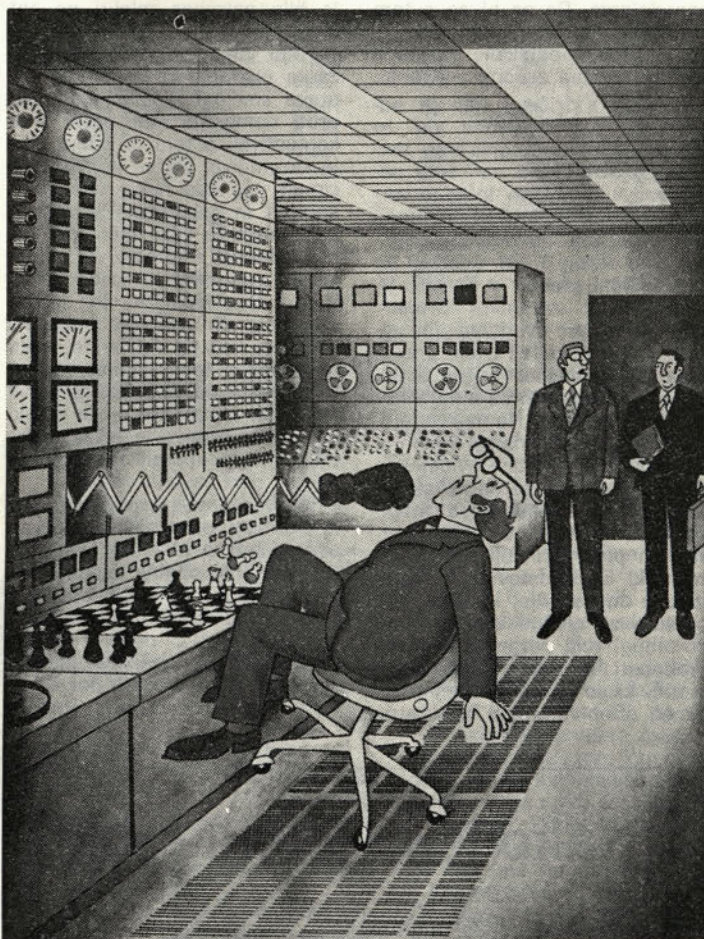
Učinke uporabe računalnikov delimo na:

— *indirektne* — pravočasno posredovanje informacije v nekem poslovnem dogodku, kar pomaga preprečiti eventualne napake,

— *direktne* — pri masovnih obdelavah podatkov, kjer je manjše število ljudi, ki opravljajo določen posel.

Znanstvene tehnične aplikacije so drugo področje uporabe, kjer je upravičenost zlasti v hitrih postopkih izračunave in kompliciranosti takih postopkov, (v primerjavi z ročnimi).

Albin KOPŠE

Računalnik slabo prenaša poraze

ISKRICE

ČLOVEK, KI NE DELA NAPAK, OBIČAJNO NIČ NE DELA
Phelps

NAPAKE DRUGIH SO VEDNO ZABAVNE
Andre Gide

KDOR ŽELI BITI DOBER, JE ŽE DOBER
Baeuchene

DOBROTA JE STROJ, KI PROIZVAJA NEHVALEŽNEŽE
M. Zamacois

LEPOTA JE UGANKA
Dostojevski

Ogledali smo si razstavo CZ

V okviru vseljudske obrambe mora vsekakor uspešno delovati tudi civilna zaščita. Ta pa mora biti uspešna tudi ob raznih morebitnih elementarnih nesrečah in podobno. Skratka mora biti res vedno in dobro pripravljena, in kar je seveda še najpomembnejše—ustrezno tudi opremljena.

Tudi v naši delovni organizaciji imamo civilno zaščito, prav tako v okviru krajevne skupnosti, ki se vsako leto tudi ob raznih vajah v okviru NNNP aktivno vključuje v take vaje. Ko sem omenil dobro opremo, je povsem jasno, s čim vse mora razpolagati civilna zaščita. Kako je pri nas vemo, ker dobro poznamo opremo, ki jo posedujemo. Da pa bi se s tem še bolj seznanili, smo dne 4. junija 1982 obiskali razstavo opreme civilne zaščite v Kranju.

Iz TGA Kidričevo nas je odpotovalo osem članov na to zares zanimivo in enkratno razstavo. Zjutraj ob 6. uri smo odpotovali s kombijem, ki ga je varno vozil Anton Intihar. Z manjšim vmesnim postankom (kavice) smo okrog 9. ure prispeli na razstavišni prostor v Kranju. Izredno velik razstavnih prostor nam je že kar uvodoma dal vedeti, da bo ta ogled trajal precej časa, če si seveda hočeš dodobra vse ogledati in se z mnogimi stvarmi seznaniti. Ne morem opisati, kaj vse smo na tej zanimivi in enkratni razstavi videli in mnogi med nami se od nekaterih predmetov skorajda niso mogli hitro ločiti. Ker so ob raznih razstavnih predmetih bili tudi strokovnjaki in predstavniki podjetij iz cele Jugoslavije, ki izdelujejo opremo za civilno zaščito, smo se mnogi tudi pozanimali za podrobnosti o zanimivejših predmetih, ki so nas še posebno zanimali. Dobivali smo konkretna

in zadovoljive odgovore, moram pa takoj tudi omeniti, da so nekateri predmeti imeli tudi izredno visoko ceno in smo morali kar pozabiti, da bi si v sedanjem času lahko tudi pri nas v DO ali v KS kaj takega nabavili. Posebno zainteresiran za razne motorne brizgalne bodisi benzinške ali električne pa je bil razumljivo naš tovariš iz vrst gasilcev. Nič čudnega, saj že vrsto let deluje na tem področju, pa je zato prav gotovo veljala njegova največja pozornost prav takim predmetom, čeprav so ga seveda še kako zanimali tudi ostali predmeti. Veliki razstavnih paviljoni so nam kar hitro jemali čas in že je bilo potrebno misliti na pot proti domu.

Polni vtisov in doživetij iz te zares enkratne in zanimive razstave smo se zadovoljni vračali proti domu. Še med potjo smo komentirali o tem in onem, kar je razumljivo, saj se je vsakemu izmed nas pač nekaj vtisnilo v spomin in želeli smo si, da bi kaj takega le kdaj imeli tudi pri nas. Mnenja smo celo, da so nekateri predmeti, ki so za potrebe civilne zaščite ob raznih elementarnih nesrečah nekoliko predragi, žal pa vsi vemo, kako je danes s temi ljubimi cenami in z našo stabilizacijo, ki pa je pri takih predmetih ne bi smelo biti. Toda zadeva je taka, in kot tako smo jo morali sprejeti tudi mi.

Ob koncu velja zahvala tistim, ki so nam omogočili ogled razstave, katero bi moral videti ne le vsak član civilne zaščite, ampak sleherni naš občan. Prav gotovo bomo svojim sotovarišem, ki so skupaj z nami v enotah civilne zaščite, znali povedati še marsikaj, pa zato bodi dovolj!

France MEŠKO

Ekipa prve pomoči častno zastopala TGA

Kakor vsako leto, tako se je tudi letos naša ekipa PMP udeležila sedmega občinskega tekmovanja PMP, ki je bilo 22. maja 1982 pred osnovno šolo Tone Žnidarič.

Za tekmovanje jo je pripravljala višja medicinska sestra Pavla Veler. Priprave so potekale po načrtu, vendar se je ekipa pred tekmovanjem menjala kar dvakrat, zaradi zadržanosti nekaterih članov, ki so delegati raznih odborov itd. Svojo pravo podobo je dobila ekipa komaj tri tedne pred tekmovanjem. Sestavljali so jo:

Maks Korpič — vodja ekipe in trojke
 Albina Pšajd
 Mira Kajnih
 Kristina Emeršič — vodja trojke
 Ivan Lah
 Marija Ačimovič

Na odlično pripravljenem tekmovalnem prostoru se je pomerilo 31 ekip PMP, kar je vsekakor spodbudno in pomembno za razvoj civilne zaščite in družbe sploh.

Naši tekmovalci so bili disciplinirani in odraz tega je drugo mesto, ki so ga dosegli in pokazali, da so zmožni doseči še več in kar je najpomembnejše, sposobni so pomagati človeku, ko mu je to najbolj potrebno.

Jože Huzjan

Kako lepo je biti mlad

*Kako lepo je tukaj biti mlad,
 kjer vsak je narod bratu brat,
 kjer ptica poje o mladosti,
 kjer pesem mladih valovi po hosti.*

*Kako lepo je tukaj biti mlad,
 kjer Titova zastava ti vihra nad glavo,
 kjer vsa mladina poje borcem hvalo.*

*Kako lepo je tukaj biti mlad,
 kjer mladi se zbero v brigade,
 pomagajo graditi ceste in podirati pregrade.*

*Kako lepo je tukaj biti mlad,
 kako lepo,
 kako lepo je biti mlad.*

Alenka Čelan, 6. a razred

Predal za prošnje BVP

Da bi prihranili čas vam in blagajniku blagajne vzajemne pomoči, so na pobudo sindikata na notranji strani ograje ob recepciji (glavni vhod) namestili nabiralnik BVP, kamor boste odslej oddajali prošnje za posojila in pomoč iz BVP.

Prosimo, da v prošnji obvezno navedete priimek in ime, matično številko in TOZD, v katerem de-

late, potem napišite višino željenega kredita in rok vračila (po pravilniku od enega do pet mesecev).

Prošnje oddajte v nabiralnik BVP do 10. v mesecu.

Blagajnik izplačuje vsak petek od 13.45 do 14.45. Posojila pa lahko dobite vsak prvi petek po izplačilu osebnih dohodkov.

Kako smo poslovali?

uljns v ebopze

Iz tabele I in II je razvidno, kako smo poslovali v mesecu maju. Kolona indeks v tabeli I prikazuje odnos dosežene proizvodnje tekočega leta v primerjavi s proizvodnjo v istem obdobju preteklega leta in odnos dosežene proizvodnje v primerjavi z osnutkom letnega plana poslovanja za leto 1982.

TOZD/PROIZVOD	Enota mere	Osnutek let. plana		DOSEŽENO				INDEKS			
		V	I-V	1981		1982		1982/1981		1982	
				V	I-V	V	I-V	7:5	8:6	7:3	8:4
1	2	3	4	4	6	7	8	9	10	11	12
I. DINAMIKA PROIZVODNJE — INDEKSI FIZIČNEGA OBSEGA											
TOZD TOVARNA GLINICE											
Al hidrat — Al 203	t	9.149	46.676	8.186	45.002	7.006	43.030	86	96	77	92
Kalcinirana glinica	t	8.870	43.207	8.882	43.077	8.336	43.354	94	101	94	100
Prodani hidrat	t	660	3.213	268	2.813	208	1.092	78	39	32	34
Skupaj (kalc. gl. + pr. hidr.)	t	9.530	46.420	9.150	45.890	8.544	44.446	93	97	90	96
TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA											
Elektr. alum. — hala A	t	1.700	8.284	1.747	8.478	1.755	8.587	100	101	103	104
Elektr. alum. — hala B	t	2.114	10.299	2.164	10.503	2.184	10.545	101	100	103	102
Anodna masa	t	2.184	11.336	3.066	11.041	2.124	10.987	69	100	97	97
TOZD PREDELAVA ALUMINIJA											
Al žica	t	526	2.008	—	—	535	1.693	—	—	102	84
Al trak — ozki	t	100	250	—	—	2	205	—	—	2	82
Al trak — široki	t	608	2.048	—	—	644	1.997	—	—	106	98
Al formati	t	875	5.968	2.105	10.364	1.092	9.867	52	95	125	165
Zlitine: gnetne	t	739	3.599	526	2.670	590	2.747	112	103	80	76
livarske	t	1.248	6.081	1.307	6.379	1.089	3.357	83	53	87	55
Predzlitine: lastne	t	105	509	77	398	58	324	75	81	55	64
za prodajo	t	—	—	2	19	—	24	—	126	—	—
Drogi za kline	t	9	44	8	60	1	51	13	85	11	116
Stikala	t	1	3	—	—	—	19	—	—	—	—
LIVARNA SKUPAJ	t	4.211	20.510	4.025	19.890	4.011	20.284	100	102	95	99
Pretapljanje Al	t	127	620	22	140	601	2.095	—	—	473	338

II. PREGLED PORABLJENIH SUROVIN NA ENOTO PROIZVODA

TOZD/SUROVINA	Enota mere	Osnutek let. plana 1982	DOSEŽENO		INDEKS	
			V	I-V	4:3	5:3
1	2	3	4	5	6	7
TOZD TOVARNA GLINICE						
Al hidrat — Al 203						
— boksit	t	2.530	2.592	2.513	102	99
— NaOH — 100 %	t	0,09354	0,11878	0,09910	127	106
— para	t	4,450	3,29889	4,25633	74	96
— el. energija	kWh	326,182	396,232	253,414	122	108
— žgano apno	t	0,042	0,02112	0,02869	50	68
Kalcinirana glinica						
— tekoče gorivo	t	0,12187	0,11606	0,11836	95	97
— para	t	0,04223	0,04798	0,04613	114	109
— Al fluorid	t	0,00026	0,00016	0,00016	62	62
— el. energija	kWh	33,6425	31,0616	31,7121	92	94
TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA						
Elektrolit. Al — hala A						
— glinica	t	1,920	1,92010	1,91986	100	100
— anodna masa	t	0,585	0,58148	0,58313	99	100
— kriolit	t	0,035	0,03461	0,03326	99	95
— Al fluorid	t	0,035	0,03370	0,03526	96	101
— el. energija	kWh	18,037	17,846	17,686	99	98
Elektrolit. Al — hala B						
— glinica	t	1,920	1,91991	1,91994	100	100
— anodna masa	t	0,570	0,56701	0,56868	99	100
— kriolit	t	0,035	0,03233	0,03466	92	99
— Al fluorid	t	0,035	0,03368	0,03338	96	95
— el. energija	kWh	17,357	16,967	17,118	98	99
Anodna masa						
— petrolkoksa	t	0,67165	0,66299	0,67618	99	101
— katranska smola	t	0,338015	0,35146	0,33569	104	99
— mazut	t	0,0048	0,00221	0,00508	46	106
— el. energija	kWh	150	133	135	89	90
* programiran normativ						

TOZD TOVARNA GLINICE

V mesecu maju smo proizvedli 7.006 ton Al hidrata Al 203, kar je za 2.143 ton manj kot smo planirali v osnutku letnega plana poslovanja (indeks 77) in

1.180 ton manj kot isti mesec preteklega leta (indeks 86). V obdobju I-V je proizvodnja Al hidrata Al 203 manjša od planirane za 3.646 ton (indeks 92) in 1.972 ton od proizvodnje v istem obdobju preteklega leta (indeks

96). Proizvodnja kalcinirane glinice znaša v maju 8.336 ton in je za 534 ton manjša od predvidene in 546 ton manjša kot isti mesec preteklega leta.

Skupna proizvodnja (kalcinirana glinica in prodani hidrat) je v maju 8.544 ton, to pomeni, da je 986 ton oz. 10 % manjša od planirane v osnutku letnega plana, od proizvodnje v istem mesecu preteklega leta pa je manjša za 606 ton oz. 7 %. V času od I-V smo proizvedli 44.446 ton, kar je za 1.974 ton manj kot smo planirali (indeks 96) in 1.444 ton manj kot v istem obdobju preteklega leta (indeks 97).

Iz tabele II je razvidno, da smo pri proizvodnji Al hidrata Al 203 v obdobju I-V porabili za 6 % več NaOH in 8 % več električne energije. Poraba ostalih surovin je pod planirano.

Pri proizvodnji kalcinirane glinice smo v prvih petih mesecih porabili 97 % mazuta, 109 % pare, 62 % Al fluorida in 94 % električne energije.

TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA

Proizvodnja elektrolitskega Al znaša v maju v hali A 1.755 ton, to je za 55 ton več kot smo predvideli (indeks 103), glede na lansko proizvodnjo v maju pa je večja za 8 ton. V prvih petih mesecih tega leta smo proizvedli 8.587 ton elektrolitskega Al in tako presegli planirano proizvodnjo za 303 ton oz. 4 %, lansko proizvodnjo v istem obdobju pa smo presegli za 109 ton oz. 1 %.

V elektrolizi B smo v maju proizvedli 2.184 ton elektrolitskega Al, kar je za 70 ton več kot smo planirali v osnutku letnega plana poslovanja (indeks 103), glede na isti mesec preteklega leta pa smo proizvedli

20 ton več (indeks 101). Kumulativna proizvodnja od I-V znaša 10.545 ton in je za 246 ton večja od predvidene (indeks 102).

Poraba surovin je v hali A v obdobju I-V enaka planirani pri glinici in anodni masi, kriolita je porabljeno 95 %, Al fluorida 101 % in električne energije 98 %.

V hali B je v prvih petih mesecih poraba vseh surovin pod planirano in sicer glinice in anodne mase je porabljeno 100 %, kriolita in električne energije 99 %, Al fluorida pa 95 %.

Proizvodnja anodne mase znaša v maju 2.124 ton, kar pomeni, da je za 60 ton manjša od predvidene v osnutku letnega plana poslovanja (indeks 97) in 942 ton manjša kot isti mesec preteklega leta (indeks 69).

Kumulativna proizvodnja od I-V znaša 10.987 ton in je za 349 ton manjša od planirane (indeks 97) in 54 ton manjša od lanske proizvodnje v istem obdobju (indeks 100).

Pri proizvodnji anodne mase smo v obdobju I-V presegli porabo petrolkoksa (indeks 101) in mazuta (indeks 106), katranske smole smo porabili 99 %, električne energije pa 90 %.

TOZD PREDELAVA ALUMINIJA

V livarni v obratu predelava smo v maju proizvedli 4.011 ton različnih livarniških proizvodov, kar je za 200 ton manj kot smo predvideli v osnutku letnega plana poslovanja (indeks 95) in 14 ton manj kot isti mesec lanskega leta (indeks 100). Proizvodnja v obdobju I-V znaša 20.284 ton in je manjša od planirane za 226 ton (indeks 99), od lanske proizvodnje v istem obdobju pa je večja za 394 ton (indeks 102). Gradivo pripravila: Dragica Leskovar

Nezgode v aprilu

	Na delu	Na poti	Skupaj
TOZD Glinica	2	0	2
TOZD Proizvod. al.	6	0	6
TOZD Predelava al.	3	0	3
TOZD Vzdrževanje	4	0	4
TOZD Promet	1	1	2
DS Skupnih služb	1	0	1
Skupaj:	17	1	18

Vzrok nezgode:

lestev, segment filtra, prebijalec skorje, ročno orodje, pnevmatski prebijalec skorje, jekleni profil, el. celico, al. odlitek, orodje, prah, transportni polž, osebni faktor, gradbeni oder, spolska tla, vroča voda.

TOZD Glinica

1. Skledar Štefan, mat. št. 4987, roj. 3. 12. 1957, stanujoč Kočice 23, zaposlen v TOZD Glinica — beli del, se je poškodoval 14. aprila. Ponesrečenec je šel pod 3. kalcinacijsko peč preklapljat transport glinice od vibracijske cevi na polža. Pri sestopu z lestve v jašku je nerodno stopil ter si zvil gleženj leve noge.

2. Kupčič Marjan, mat. št. 2646, roj. 3. 7. 1929, stanujoč Lancova vas 91, zaposlen v TOZD Glinica — tekoče održevanje, se je poškodoval 21. aprila. Pri prenašanju segmentov EIMCO filtra mu je iznenada zdrsnil segment iz rok ter mu padel na nart desne noge. Čutil močno bolečino.

TOZD Proizvodnja aluminija

1. Krsnik Anton, mat. št. 4557, roj. 8. 5. 1950, stanujoč Popovci 10, zaposlen v TOZD Proizvodnja aluminija hala B, se je poškodoval 23. aprila. Ponesrečenec se je peljal s pnevmatskim prebijalcem. Na prehodu iz A na B stran je z glavo prebijalca zadel v steber, pri tem pu mu je zavrtilo gibljivi del in stisnilo levo nogo v gležnju.

2. Kurbus Janez, mat. št. 4064, roj. 3. 8. 1952, stanujoč Kajuho va 1, zaposlen v TOZD Proizvodnja aluminija, se je poškodoval 19. aprila. Pri odbijanju spojev na 112 celici je ponesrečenca stisnil ročni prebijalec ob rob katodnega korita, pri tem je utrpel poškodbo prstanca desne roke.

3. Ribič Jože, mat. št. 6003, roj. 17. 2. 1959, stanujoč Zg. Pristava, zaposlen v TOZD Proizvodnja aluminija hala A, se je poškodoval 10. aprila. Ponesrečenec se je peljal s pnevmatskim prebijalnikom prebijat 322 celico, med vožnjo je zadel v rob katodnega korita, tako da mu je zavrtilo vrtljivi del, pri tem pa mu je levo nogo stisnilo med rešetko in stabilni del konstrukcije.

4. Vesenjaka Martin, mat. št. 4530, roj. 4. 11. 1942, stanujoč Vičanci 9, zaposlen v TOZD Pro-

izvodnja aluminija, se je poškodoval 6. aprila. Ponesrečenec je šel v livarno, da bi mu dežurni ključavničar zavaril klešče za zemanje vzorcev. Na poti je z levo nogo zadel v kos profila, ki je ležal na tleh in si poškodoval nogo v stopalu.

5. Jagušič Miroslav, mat. št. 5826, roj. 22. 10. 1958, stanujoč Gorišnica 180, zaposlen v TOZD Proizvodnja aluminija hala B, se je poškodoval 4. aprila. Ponesrečenec je potapljal al. plošče v el. celico. Pri tem je z ročnim prebijalcem potiskal plošče v topilo. Med delom mu je tekoči elektrolit brizgnil pod ščitnik v obrazu in utrpel je lažjo opeklinno.

6. Zelenjak Martin, mat. št. 5126, roj. 2. 1. 1958, stanujoč Kidričevo 62, zaposlen v TOZD Proizvodnja aluminija, hala B, se je poškodoval 11. aprila. Ponesrečenec se je peljal prebijat krajše stranice celic na 700 vrsti. Med vožnjo mu je zadel glava v rob omare in je vrtljivi del zavrtilo, ponesrečenca pa je levo nogo v gležnju stisnilo med gumi cevi in konstrukcijo.

TOZD Predelava aluminija

1. Gajšt Rudolf, mat. št. 3299, roj. 10. 4. 1935, stanujoč Doklece 5, zaposlen v TOZD Predelava aluminija, livarna, se je poškodoval 22. aprila. Pri žaganju okroglic ϕ 192/400 se je po dodajalni mizi skotalil odlitek in ga udaril po prsih.

2. Dolec Jože, mat. št. 3761, roj. 18. 2. 1940, stanujoč Župečja vas, zaposlen v TOZD Predelava aluminija — livarna, se je poškodoval 12. aprila. Po končanem mešanju na 6 t indukcijski peči je ponesrečenec odvrnil grebljico iz katere je brizgnil tekoči aluminij ponesrečenca po obrazu, pri tem je utrpel lažjo opeklinno trebalnice levega očesa.

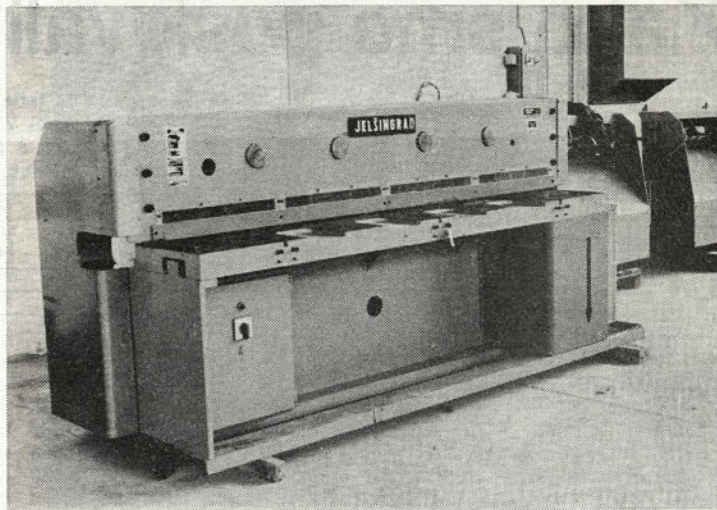
3. Vogrinec Marjan, mat. št. 5925, roj. 10. 8. 1959, stanujoč Gerečja vas, zaposlen v TOZD Predelava aluminija — livarna, se je poškodoval 19. aprila. Ponesrečenec je žagal okroglice ϕ 192. Med delom se je odlitek skotalil po dodajalni mizi in ponesrečenca stisnil palec leve roke.

TOZD Vzdrževanje

1. Planinc Branko, mat. št. 2842, roj. 21. 1. 1939, stanujoč Majšperk 11 A, zaposlen v TOZD Vzdrževanje strojno, se je poškodoval 2. aprila. Delovna nezgoda se je pripetila v TOZD predelava aluminija. Pri čiščenju mreže na vstopu sesalne cevi ventilatorja je dobil tujek — prah v levo oko.

Vzrok: Neuporaba zaščitnih očal.

2. Podgoršek Mihael, mat. št. 2908, roj. 24. 9. 1933, stanujoč Apače 65, zaposlen v TOZD Vzdrževanje — strojno, se je poškodoval 5. aprila. Delovna nezgoda

Škarje

se je pripetila v TOZD Glinica — skladišče glinice. Pri popravilu vzhodnega polža, oz. pri zategovanju vijakov M 16 mu je spodrsnil ključ, zaradi česar je izgubil ravnotežje in padel z višine približno 0,8 m. Pri padcu ki je poškodoval levo roko v zapestju.

3. Lesjak Martin, mat. št. 4659, roj. 17. 8. 1949, stanujoč Kidričevo 13, zaposlen v TOZD Vzdrževanje — strojno, se je poškodoval 28. aprila. Delovna nezgoda se je pripetila v strojni delavnici aluminija. Pri nakladanju jeklenk mu je sodelavec Jus Anogo. Poškodovanec je utrpel ton skotalil jeklenko na desno poškodbo stopala desne noge.

Vzrok: Nepredvidnost pri delu v skupini.

4. Vajsbaher Franc, mat. št. 2516, roj. 30. 9. 1937, stanujoč Njiverce 32 C, zaposlen v TOZD Vzdrževanje — gradbeno, se je poškodoval 28. aprila. Delovna nezgoda se je pripetila v TOZD Glinica — kotlarna. Pri odlaganju (lesenih plohov) 5 cm debelih desk mu je stisnilo palec leve roke med dve deski.

Vzrok: Nesmoterni način dela posameznika.

TOZD Promet

1. Maroh Vincenc, mat. št. 5048, roj. 2. 1. 1936, zaposlen v

TOZD Promet — železniški promet, stanujoč Majski vrh 16, se je poškodoval 1. aprila. Na poti na delo od Majskega vrha do Trčca mu je po hribu navzdol spodrsnilo ter je pri tem padel. Pri padcu si je poškodoval kolenno desne noge.

Vzrok: Mokro — mastno ilovnato cestišče.

2. Zebec Vinko, mat. št. 4143, roj. 26. 3. 1952, stanujoč Skorba 68, zaposlen v TOZD Promet — transport, se je poškodoval 14. aprila. Delovna nezgoda se je pripetila v TOZD Glinica — drobilnica. Pri razkladanju boksita oz. pri prebijanju boksita skozi mrežo z drogom, mu je spodrsnilo in je padel. Pri padcu je z desno roko udaril po železni tračnici. Utrpel je poškodbo desne roke.

DS Skupnih služb

1. Lenart Marija, mat. št. 4675, roj. 14. 5. 1957, stanujoča Lovrenc 119, zaposlena v DS Skupnih služb — Obratu družbene prehrane, se je poškodovala 14. aprila. Delovna nezgoda se je pripetila v DSSS — Obrat družbene prehrane. Pri pomivanju v kuhinji je sodelavka vlekla po tleh lonc z vročo vodo, pri tem se je nekaj vode polilo po tleh in ponesrečenki po peti desne noge.

Frančka Zajšek

Razkladanje

Disciplinski ukrepi

1. Andrej KOLMANIČ, mat. št. 3702, iz tozd Promet, zapustil delo brez predpisanega pismenega dovoljenja, ter imel 5 ur NI, izrečen ukrep — opomin in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 6 % enomesečnega OD.

2. Maksimiljan EMERŠIČ, mat. št. 5365, iz tozd Proizvodnja aluminija, neopravičeno izostal z dela, bila zaradi njegovega dela potopljena el. celica, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja v tozd Proizvodnja aluminija in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 40 % enomesečnega OD.

3. Florjan TERBOVŠEK, mat. št. 1785, iz tozd Tovarna glinice, prišel na delo v vinjenem stanju ter imel neopravičen izostanek, izrečen ukrep — javni opomin in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 10 % enomesečnega OD.

4. Franc LESKOVAR, mat. št. 5467, iz tozd Tovarna glinice, prišel na delo v vinjenem stanju, ter imel neopravičen izostanek, izrečen ukrep — javni opomin in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 10 % enomesečnega OD.

5. Anton VUK, mat. št. 2311, iz tozd Tovarna glinice, je predčasno zapustil delovno mesto, izrečen ukrep — javni opomin in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 5 % enomesečnega OD.

6. Branko VINKLER, mat. št. 5310, iz tozd Tovarna glinice, predčasno zapustil delovno mesto, izrečen ukrep — opomin.

7. Alojz BEDENIK, mat. št. 4321, iz tozd Vzdrževanje, neopravičeno izostal z dela, izre-

čen ukrep — javni opomin in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 20 % enomesečnega OD.

8. Darko LOZINŠEK, mat. št. 5547, iz tozd Promet, neopravičeno izostal z dela, izrečen ukrep — javni opomin in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 20 % enomesečnega OD.

9. Said MUSIČ, mat. št. 2521, iz Delovne skupnosti skupnih služb, ni organiziral prevoza posebnega točilnega pulta iz jedilnice obrata družbene prehrane, izrečen ukrep — denarna kazen v višini 10 % enomesečnega OD.

10. Edvard CIBULA, mat. št. 5224, iz tozd Vzdrževanje, prevajal med delovnim časom in predložil v obračun nadurno delo, izrečen ukrep — denarna kazen in sicer 10 % enomesečnega OD in povračilo materialne škode v znesku 5.755,92 din.

11. Marjan TURK, mat. št. 5623, iz tozd Tovarna glinice, neopravičeno izostal z dela, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 40 % enomesečnega OD.

12. Srečko FRIC, mat. št. 5604, tozd Proizvodnja aluminija, neopravičeno izostal z dela, izrečen ukrep — opomin in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 10 % enomesečnega OD.

13. Franc KAISERSBERGER, mat. št. 4107, iz tozd Proizvodnja aluminija, neopravičeno izostal z dela, izrečen ukrep — javni opomin in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 20 % enomesečnega OD.

14. Milan CAFUTA, mat. št. 5937, iz tozd Proizvodnja alumi-

nija, neopravičeno izostal z dela, izrečen ukrep — javni opomin in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 30 % enomesečnega OD.

15. Franc PAVČAK, mat. št. 5978, iz tozd Proizvodnja aluminija, neopravičeno izostal z dela, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja.

16. Maks EMERŠIČ, mat. št. 5365, tozd Proizvodnja aluminija, neopravičeno izostal z dela, bila zaradi njegovega dela potopljena el. celica, ter se ni javil v OA TGA, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 40 % enomesečnega OD ter plačilo odškodnine v znesku 162.200,00 din.

17. Stanko MESAREC, mat. št. 6002, iz tozd Proizvodnja aluminija, neopravičeno izostal z dela, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja.

18. Maks PLOHL, mat. št. 5602, iz tozd Proizvodnja aluminija, neopravičeno izostal z dela, izrečen ukrep — javni opomin in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 20 % enomesečnega OD.

19. Milan KRANJČIČ, mat. št. 5970, iz tozd Tovarna glinice, neopravičeno izostal z dela, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 40 % enomesečnega OD.

20. Stanko PAJNKIHER, mat. št. 5887, iz tozd Predelava aluminija, neopravičeno izostal z dela, izrečen ukrep — opomin in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 10 % enomesečnega OD.

21. Marjan KUPČIČ, mat. št. 2646, iz tozd Tovarna glinice, neopravičeno izostal z dela, izrečen ukrep — javni opomin in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 30 % enomesečnega OD.

22. Stanko PUKŠIČ, mat. št. 5634, iz tozd Predelava aluminija, neopravičeno izostal z dela 6 ur, izrečen ukrep — javni opomin.

23. Ivan PETROVIČ, mat. št. 5721, iz tozd Predelava aluminija, predčasno zapustil delovno mesto brez predpisanega pismenega dovoljenja — izrečen ukrep — opomin.

24. Franc KRAJNC, mat. št. 4026, iz tozd Predelava aluminija, odklonil opravljanje kurirskih del, izrečen ukrep — opomin.

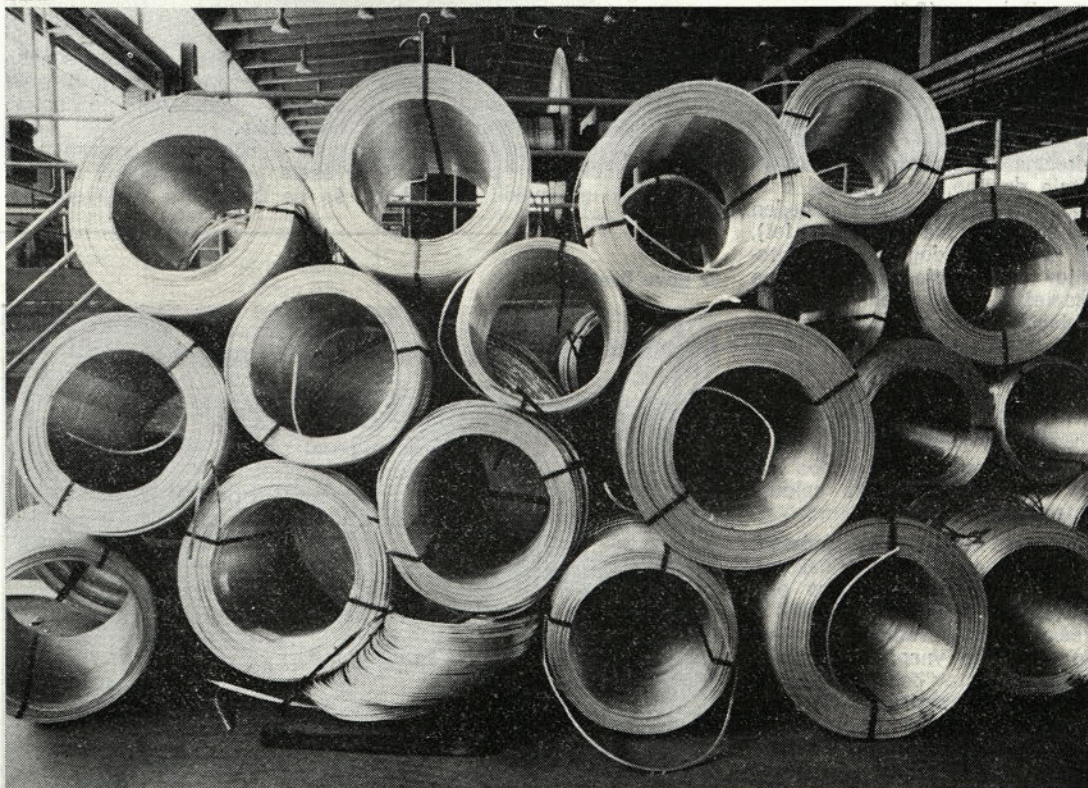
25. Anton PETEK, mat. št. 5909, iz tozd Predelava aluminija, neopravičeno izostal z dela, izrečen ukrep — opomin.

26. Marjan LAZAR, mat. št. 5884, iz tozd Predelava aluminija, predčasno hotel oditi domov čez tovarniško ograjo ter imel 1 uro neopravičenega izostanka, izrečen ukrep — opomin.

27. Josip VUČKOVIČ, mat. št. 5043, iz tozd Predelava aluminija, neopravičeno izostal z dela, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odločeno za dobo 3 mesece.

28. Ivan ČUČEK, mat. št. 5853, iz tozd Predelava aluminija, ni upošteval zdravniških navodil, izrečen ukrep — opomin in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 10 % enomesečnega OD.

Žica

**Aluminij
je
vaše
glasilo**

**Prispevke
za naslednjo
številko pričakujemo
do 10. 7. 1982**

Vsem pričakovalcem stanovanj

Okrog 1. novembra 1982 bodo začela veljati določila o pologih lastne udeležbe pri dodelitvi oz. zamenjavi družbenih stanovanj, ki so v novih pravilnikih o reševanju stanovanjskih vprašanj.

Pravilniki so bili objavljeni v vseh temeljnih organizacijah in delovni skupnosti skupnih služb v mesecu aprilu (15. aprila so bili sprejeti na referendumu).

Zaradi lažjega razumevanja vam navajamo primer izračuna lastne udeležbe:

Delavec s štirimi družinskimi člani, ki ima zaposlenega zakonca in do sedaj ni imel družbenega stanovanja, in znašajo skupni osebni dohodki 25.000 din mesečno ima možnost dobiti trosobno stanovanje v izmeri 74 m² v novem bloku v Ptuj.

Povprečni mesečni dohodek v SRS v preteklem letu je je znašal 11.153 din. Skupni povprečni mesečni dohodek na družinskega člana znaša v konkretnem primeru 6.250 din izražen v odstotku na povprečni mesečni dohodek v SRS v preteklem letu pa 56 %. Po kriterijih za polog lastne udeležbe se uvrsti to v kategorijo nad 55 % — 60 % in znaša procent udeležbe delavca na nabavno vrednost stanovanja 8 %. Nabavna vrednost takšnega stanovanja je 1.702.000 din. 8 procentov soudeležbe znaša torej 136.160 din.

V primeru, če bi tak delavec stanoval v tako majhnem stanovanju, da bi prišlo po stanovanjski površini na člana družine manj kot 9 m² stanovanjske površine bi se lastna udeležba zmanjšala za 10 %.

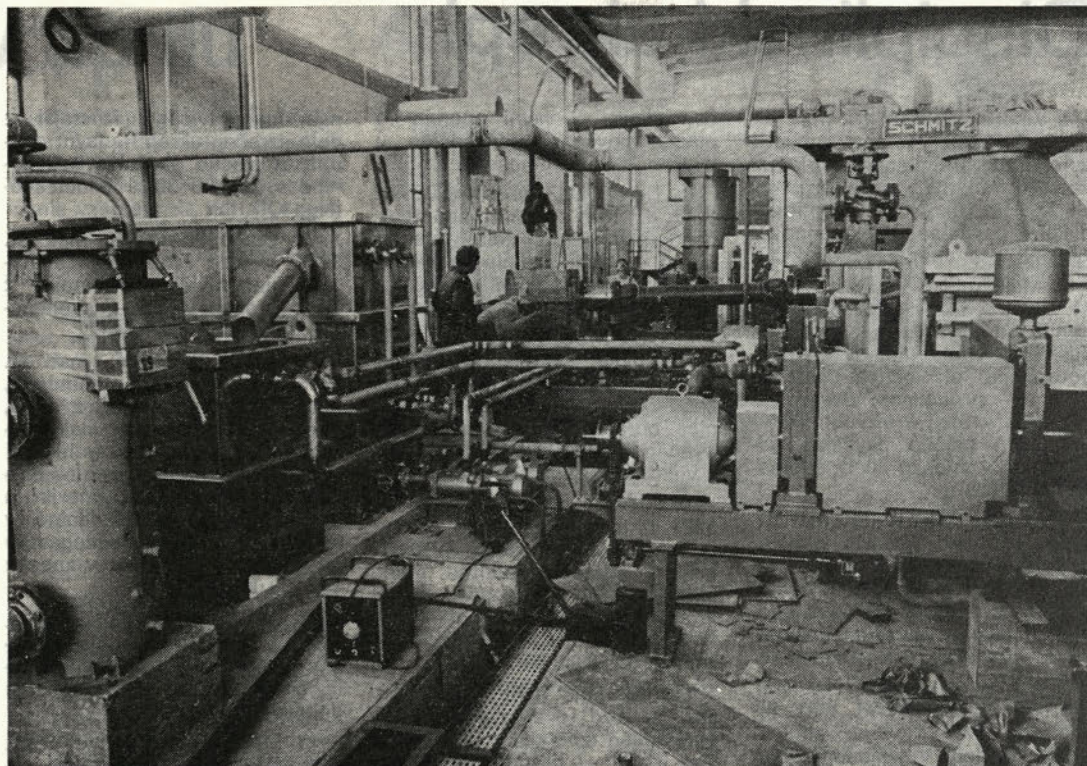
Vsi delavci so dolžni plačati lastno udeležbo pred vselitvijo v stanovanje.

Delavci in družine v takem gmotnem položaju in tiste mlade družine (za mlado družino se šteje družino, ki ima vsaj enega otroka in v kateri nobeden od staršev nima več kot 30 let), ki na podlagi dogovorjenih kriterijev ne morejo plačati lastne udeležbe pred vselitvijo, bodo vplačale lastno udeležbo po vselitvi v stanovanje s tem, da se zavežejo namensko varčevati pri banki za lastno udeležbo, za kar tudi dovolijo administrativno prelovo na osebni dohodek.

Pri delavcih se šteje doba vračila od dneva vplačila celotne udeležbe.

To je samo nekaj pojasnil. Predlagamo pa vsem pričakovalcem stanovanj, da dobro proučijo vsa določila Pravilnika o reševanju stanovanjskih vprašanj in poskusijo vnaprej izračunati, koliko sredstev bodo potrebovali ob dodelitvi stanovanj oz. preden se bodo lahko vselili v novo oz. drugo družbeno stanovanje.

A. K.

Montaža linije za izdelavo izparilcev

Naš moški pevski zbor v Trbovljah

Dolgo sva se tov. Urbančičem dogovarjala o kulturnem srečanju, nazadnje pa sva se le dogovorila za obisk moškega pevskega zbora iz Kidričevega pri nas v livarni Trbovlje.

Najbolj primerna je bila sobota, dne 5. junija 1982, ki je bila tudi najbližja našemu občinskemu prazniku, ki ga praznujemo 1. junija. S koncertom, ki ga je izvedel moški pevski zbor iz Kidričevega, smo se v našem TOZD spomnili na žrtve, ki so padle v spopadu s fašistično »ORJUNO«.

Naši gostje so se k nam pripeljali približno ob 11. uri. Po kratkem pozdravu smo jih odpeljali na ogled tovarne, kjer so si lahko ogledali proizvodni proces v oddelkih livarne, čistilnice in orodjarne. Povabili smo jih tudi na potep po Trbovljah, vendar niso utegnili, kajti pred nastopom, ki so ga izvedli v oddelku

čistilnice odlitkov, so morali še preizkusiti glasove.

Pred izvedbo programa nam je tov. Urbančič Boris opisal pot in delovanje njihovega zbora, nato pa so zadoneli prvi akordi ubranih slovenskih pesmi. Vrstile so se ena za drugo, težko bi bilo reči, katera je najlepša, kajti vse so bile, kljub neprimernemu prostoru, zapete ubrano, enotno, enkratno. Njihov trud bi želeli še večkrat nagraditi z dolgotrajnim aplavzom.

Sklenili smo, da bomo poglobili naše kulturno, predvsem pa pevsko sodelovanje, kajti ob pesmi gre tudi delo lažje od rok. Naši gostje so imeli s sabo tudi harmonikarja, ki je s prsti spretno poplesaval po tipkah harmonike.

Po končanem programu smo vsele pevce in godca povabili še na Čebine, v Barljivečo do-

mačijo, kjer je bil v aprilu 1937. leta ustanovni kongres ZKS.

Ura je neusmiljeno tekla in oglašati so se začeli drugi pevci — naši želodci, a ker njihov glas ni bil tako ubran, smo jih kmalu utišali v domu »POD JAVORJEM«, da pa se ne bi pritoževali, smo jim prilili še dobre kapljice. Ko so bile tudi gasilke »namazane«, pa je zbor spet kot prej zapel, da je pesem šla do srca. Ura pa je neusmiljeno nadaljevala svojo pot in popoldan se je prevesil v večer. Posloviti smo se morali, upamo pa, da so se tudi pevci dobro počutili v naši družbi in da se bodo še kdaj odzvali našemu povabilu.

Še enkrat se pevcem in zborovodji zahvaljujem za lepe trenutke, ki smo jih preživeli v njihovi družbi.

PAVEL AMBROŽ

Iz nove livarne

Na podlagi 31. in 33. člena Zakona o sodiščih združenega dela so skupščine občin: Dravograd, Lenart, Maribor, Ormož, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem in Slovenj Gradec izvolili našega sodelavca Antona Kozoderca, pravnik, rojenega 23. 12. 1935 za nepoklicnega sodnika Sodišča združenega dela v Mariboru.

Mnogim funkcijam se je pridružila še ena. Želimo mu, da bi jo opravljal vestno in z zadovoljstvom.

Pionirji odhajajo v zasluženi pokoj

Dne 31. 3. 1982 je bil upokojen **KOSTANJEVEC Ivan-HANZA**, pomočnik vodje elektrolize B.

Tovariš **KOSTANJEVEC** se je zaposlil v TGA, 20. 4. 1949 kot 26-letni strojni ključavničar in je z mnogimi drugimi sodeloval pri dogradnji takratnega giganta Dravskega polja, tovarne glinice in aluminija. Opravljal je različna ključavničarska dela, predvsem za elektrolizo in potem sodeloval pri montaži tega obrata. Potreba, zaradi pomanjkanja kadrov, ga je prisilila, da je nadaljeval delo v elektrolizi kot elektrolizer in temu delu ostal zvest do upokojitve, ko je dopolnil 40 let in in 9 dni delovne dobe. Ves čas, od začetka pogona do upokojitve, je opravljal odgovorne naloge v proizvodnji aluminija. Od

leta 1954 do 1963 je bil izmenski vodja, od leta 1963 do leta 1982 pa vodja hale B oz. nadzornik elektrolize B, kar je v bistvu pomočnik vodje obrata. Ravno tako kot v proizvodnji je uspešno oral ledino tudi v samoupravljajoči in bil aktiven pri delu sindikata.

33 let v TGA, in od tega več kot 27 let v elektrolizi je dolga doba tudi za zdrave ljudi trdne volje.

Očitno je, da trdne volje **HANZI** ni manjkalo in da tudi njegovo zdravje ni tako skrhan, da ne bi še dolgo užival sadov zasluženega pokoja, kar mu želijo vodstvo TOZD, družbenopolitične organizacije, organi upravljanja, predvsem pa njegovi najbližji sodelavci.

Ivan Kostanjevec

Kostanjevec s sodelavci

Uspela revija z grenkim priokusom

V aprilski številki našega glasila smo na zadnji strani poročali o veliki reviji pevskih zborov društev upokojencev iz severovzhodne Slovenije. Nastopilo je kar 14 pevskih zborov, ki so se prisotnemu občinstvu v dvorani TGA v obratu družbene prehrane predstavili kot pravi mojstri naše lepe slovenske pesmi. Občinstvo je dvorano napolnilo skoraj do zadnjega kotička — kar kaže na to, da naši občani radi prisluhnejo domači slovenski pesmi — predvsem še, če prihaja iz grl naših starejših ljudi.

Zbori so se vrstili drug za drugim na velikem odru ter kar tekmovali med seboj, kdo bo bolj zapel, čeprav revija ni imela tekmovalnega značaja. Čeprav so se razumljivo nekatere pesmi tudi ponavljale (mislim da je isto pesem pelo več zborov), pa to prav nič ni motilo zadovoljnega občinstva, da jim ne bi iz srca zaploskali, kot priznanje za njihov vloženi trud, ki ga poleg svojega ostalega dela vlagajo v mnoge ure vaj, da se čimbolj izurijo. Videti in kar občutiti je bilo, kako zadovoljni so bili tudi pevci sami, ko so nastopili v tako veliki in polni dvorani.

Vsak zbor je ob koncu nastopa prejel tudi aluminijasto vajo, ki jih je prispevala DO TGA, s čimer so bili izredno zadovoljni. No in prav te vaze oz. način in dogovor ob delitvi je bil tudi

vzrok, da so se sprli po prireditvi nekateri v vrhu upravnega odbora. — Rezultat tega nesoglasja pa je bil odstop tajnika društva upokojencev Kidričevo. Seveda nikjer ne velja pravilo, da zaradi odstopa enega člana, (pa čeprav tajnika) pomeni tudi razpad društva! Ne nikakor ne, toda v času, ko pridno gradijo svoj novi dom upokojencev, je to brez dvoma prava grenka pilula, ki se ne da kar tako požreti. Da odnosi niso bili urejeni tudi že prej je pokazala poseben sestanek UO, ki si je in si še prizadeva nesoglasja odpraviti ter DU privedi nazaj na pot uspehov, ki so jih imeli in uživali tudi sloves, predvsem pa sedaj v fazi izgradnje doma, ko so drug drugemu najbolj potrebni!

France MEŠKO

OBVESTILO

Obveščamo vse delavce TGA, da bo služba varstva pri delu urejevala zadeve v zvezi s kolektivnim zavarovanjem vsak dan od 7. do 9. ure.

Vloga za izplačilo denarnega nadomestila v zvezi z zavarovanjem morate podati ustno najkasneje v roku dveh mesecev po zaključenem bolniškem staležu. Pred prijavo pa je potrebno dvigniti potrdilo (šifro diagnoze), ki ga boste dobili v obratni ambulanti.

Služba za varstvo pri delu

Bilo je 26. maja, ko je k nam v šolo prišel naš veliki pisatelj Anton Ingolič. Seveda ni prišel kar tako. Prišel je zato, ker smo prav ta dan tekmovali za bralno značko. Pisatelj nam je pripovedoval o svojih delih. Ti trenutki so bili tako čudoviti, veliki in kar je najbolj pomembno, bili so resnični. Vsa srečna sem zrla v pisateljeve iskrene oči. Zdel se mi je tako domač, preprost, iskren in dober človek. Kaj vse sem čutila do njega, ne morem opisati. Bila sem srečna, vesela.

Teh trenutkov ne bom nikdar pozabila. Tudi avtogram, ki ga imam v enem izmed njegovih del, me bo spominjal na to čudovito srečanje z njim.

Simona Teodorovič, 5. a razred

DOMOVINA JE ENA, NAM VSEM PRIBORJENA

Svoboda. Domovina. O, kako lepi in domači besedi sta to. Besedi, kj privreta iz dna srca. Vsak človek hrepeni po teh dveh besedah. Vsak človek nenehno misli nanju. Tako ima tudi sleherni Jugoslovan rad ti dve besedi in se boji zanju. Kajti preveč življenj je ugasnilo, preveč krvi je preteklo, preveč so ljudje trpelj zaradi teh dveh besed, da bi se še moglo kdaj to ponoviti. Ljudje pa, kakor da so iz jekla, se niso vdali. Borili so se in končno po štirih hudih letih dosegli najlepše na svetu — svobodo.

Naša domovina je najlepša dežela sveta. In njeni ljudje, hrabri Jugoslovani, živimo, po zaslugi partizanov, v miru. Krepimo bratstvo in enotnost, delamo za še lepši jutri in skrbno čuvamo svoje meje. To pa velja predvsem za naše vrle vojake, ki bdijo noč in dan na naših mejah. Noč in dan čakajo povelja, da potolčejo tistega, ki bi si upal ogroziti našo domovino. Titova misel »TUJEGA NOČEMO — SVOJEGA NE DAMO!« jih vodi in vzpodbuja k čuječnosti in še bolj zagnani obrambi naših meja.

Prav tako, kot so partizani bili boj za svojo domovino, bomo tudi mi skušali okraniti mir. To pa je odvisno od vseh nas. Krepiti moramo bratstvo in enotnost med narodj in si pomagati v nesrečah. Torej, ne dopustimo, da bi se cvet svobode zaprl.

Alenka Čelan, 6. a

MORNAR

Mornar je morja gospodar,
ladja mu je ves denar,
na njej preživi veliko svojih dni,
doma pa mama zmeraj se boji,
da se ji sinko v morju ne zgubi

Po njem tudi deklet mlado vzdihuje,
ko fant po morju pluje,
že dolgo si želi,
da pride k njej za nekaj dni,
takrat se ga najbolj razveseli.

Tudj dete malo očka si želi,
da vrne se domov za nekaj dni,
veseli bi bili ga vsi,
ker dolgo ga doma že ni.

Danica Štrucl, 8. b

NAŠ POŠTAR

Glej ga no, poštarja, spet se mu mudi!
S kolesom drvi in po naši vasi pošto deli;
nekoga razveseli, drugega razžalosti,
toda vsak dan se znova pri nas oglašja
in nam razglednice in pisma prinaša.

Vsak prvi dan v mesecu se poštarja babica razveseli,
ko ji pokojnino prinese in ji zdravja zaželi.
Okrog petnajstega pa s polno kuverto računov mamu obiše,
takrat ga pač res vesel ni nihče.

Dvakrat ali trikrat na leto z ljubezenskim pismom prijuriša,
zdaj zardj deklica, ki cele dneve o fantu razmišlja.

»Oj, poštar nagajivi, skrij se skrij«

Mladenka se boji, da mamica pisma v roke ne dobi.

Danica Štrucl, 8. b razred

V svojem življenju sem prebrala že veliko knjig. To so bile pravljice, pripovedke, pa tudi resnične zgodbe. Zelo zanimiva je bila knjiga Martin Krpan. Z veliko vnemo sem prebirala vrstice. Zelo všeč mi je bil lik glavnega junaka. Bil je tako močan, da je prenašal svojo kobilico. Še bolj pa mi je bil Krpan všeč zato, ker je rad pomagal ljudem v nesreči. Če bi bila jaz takšen Martin, bi vsem ljudem omogočila mir in brezskrbno življenje. Ne bi dopustila, da bi bila kje vojna, da bi človek ubijal človeka. Mir med ljudmi bi ustvarjala brez sekir in kijev. Moje glavno orožje bi bila lepa beseda in dober vzgled. In kjer res ne bi bila dovolj lepa beseda, bi vzela kakršnokoli orožje, in bi z njim le prestrašila ljudi. Potem bi se vrnila v rojstno domovino in bi njej pomagala. Najbolj bi pomagala svojim staršem, kj jih tako ljubim in spoštujem. Bila bi ponosna nanje. V mislih bi govorila: »Imaš tako dobre starše in so te spoštovali. Zelo radi so te imeli, vzgajili so te v tako močno in pogumno deklico«. To ljubezen pa jim ne moreš nikoli povrniti. Le z dobroto in s pomočjo se lahko le malo oddolžiš.

Veselilo bi me, če bi vsak ljubil svojo rojstno vas in starše kot Martin Krpan.

Kovačič Erika, 5. b

NAŠA METKA

Naša Metka, bosopetka,
pridna nič več ni,
saj v omari njeni,
najdeš mnoge že stvari.

Ves dan skače,
včasih strga hlače,
drugič se kotalka,
potem pa spet ne ve, kje njena je drsalka.

Drsala bi rada,
pa je zima že odšla.
Zato se z Lukcem zdaj igra in čaka,
da nam zima spet natresla bo snega.

Moja sestra, tale Metka, vedno išče:
»Kje je zobna ščetka?«
Zobne ščetke ni in ni,
čeprav jo iščemo že vsi.

Ko zvečer se spravlja spat,
vzame knjigo — zdaj pa brat!
Kaj naj torej storim jaz?
Okregam Metko kar na glas!

To je torej Metka naša,
bodite srečni,
ker ni vaša.

Pislak Adela, 4. a razred

»LE VSTANI, UBOGI NAROD MOJ, DO DANES V PRAH TEPTAN...«

V tej pesmi je klical Gregorčič jugoslovanske narode k vstaji. V začetku druge svetovne vojne pa so bili komunisti tisti, ki so zbirali prostovoljce za pravičen boj za svobodo. Najprej so bili borci združeni v manjših četah, pozneje so se že formirali odredi, zatem bataljoni in še večje in močnejše partizanske enote. Partizani so se borili neustrašno, dan za dnem so osvobajali naše vasi in mesta, naše ljudi. V drugi svetovni vojni je umrlo toliko nedolžnih ljudi, toliko otrok, žena in starcev, da nismo mogli dovoliti zmage njim, ki so bili krivi teh nečloveških pogubljenj. Zmagali smo: vsi talci in ostali ljudje so bili maščevani. V Jugoslaviji je zaplapolala rdeča zastava z zvezdo.

Povojna leta so bila za naše narode velik dosežek; razvijalo se je gospodarstvo. Za to je imel velike zasluge naš Tito. Jugoslavijo in njegovo ime pozna prav vsak človek na svetu. Radi nas imajo, nas, Jugoslovane, ker vedo, kako je priborjena naša svoboda in koliko potokov krvi je bilo potrebnih zato, da danes živimo v miru.

Ponosni smo na naše dedke, babice in očete, ker so bili pravičen boj — boj za osvoboditev lastne dežele izpod tujih vplivov. Od takrat pa do danes se je spremenilo veliko stvari. V naši državi se mora vsak državljan ravnati po zakonih, zato pa ima tudi določene pravice. Nekoč pa tega ni bilo. Naj se Jugoslavija ohrani taka kot je zdaj, ker ni lepše, boljše in privlačnejše dežele od nje!

Maja Mitrovič 8. a